

Årsberetning for Intern Revision
Regnskabsåret 2015

FORORD

Intern Revision udarbejder efter afslutningen af hvert regnskabsår en årsberetning til Borgerrepræsentationen om Intern Revisions virksomhed.

Årsberetningen forelægges Borgerrepræsentationen med en indstilling fra Revisionsudvalget efter forud indhentet erklæring fra Økonomiudvalget. Beretningen er tilgængelig på Intern Revisions hjemmeside.

Intern Revision er etableret i overensstemmelse med Borgerrepræsentationens beslutning af 22. februar 2008 (BR 87/08).

København den 16. marts 2016

Jesper Andersen

Revisionschef
Københavns Kommune

INDHOLD

ÅRET 2015.....	4
REVISIONSUDVALGETS TILSYN MED INTERN REVISION	6
EKSTERN REVISIONS VURDERING AF INTERN REVISION.....	7
INTERN REVISIONS UAFHÆNGIGHED	7
SEKRETARIATSBETJENING AF REVISIONSUDVALGET	7
UDFØRT ARBEJDE.....	8
Lovpligtig revision.....	9
Økonomistyring	9
Større konsulentopgaver	9
Mindre konsulentopgaver.....	10
2015 I TAL.....	10
Ressourcer.....	10
Regnskab	12

ÅRET 2015

2015 i Intern Revision var præget af travlhed og en mangfoldighed af opgaver. Vi kan konstatere at:

Københavns Kommunes Borgerrepræsentation forventer en effektiv og værdiskabende revision og fører gennem Revisionsudvalget et styrket politisk tilsyn med Intern Revisions virksomhed.

Vores interessenter, som er politikerne, direktionerne, forvaltningerne og ekstern revisor, har udtrykt tilfredshed med vores leverancer.

Vores ændrede organisering, nye metoder og systemer til opgavestyring mv. er godt i gang og forventes fuldt implementeret ved udgangen af 2016.

Det er vigtigt for os, at vores interessenter opfatter os som en enhed, der skaber værdi for Københavns Kommune.

Værdien skaber vi ved at løse de opgaver, der forventes og efterspørges, og som er defineret i vores funktionsbeskrivelse.

-
- ❖ Understøtte kommunens eksterne revisors udførelse af den lovpligtige revision.
  - ❖ Understøtte Borgerrepræsentationens tilsyn med, at de respektive forvaltninger har implementeret effektive økonomistyringsprocesser.
  - ❖ Yde rådgivning og konsultativ bistand inden for økonomistyring og revision, og fungere som sparringspartner vedrørende forretningsgange, regnskab og intern kontrol.
-

Opgaven er således defineret som værende både en kontrolfunktion og en konstruktiv rådgiver, under skyldig hensyntagen til kravene til revisors uafhængighed, risiko for selvrevision m.v.

Deloitte er som valgt ekstern revisor alene ansvarlig for den lovpligtige revision af Københavns Kommune. I en organisation af Københavns Kommunes størrelse vil Intern Revision via sin daglige gang i kommunen have indgående kendskab til kommunens processer og arbejdsgange samt kendskab til ledelsens prioriteringer og risikobillede. Intern Revision kan derigennem tilføre værdi for kommunen, som langt overstiger værdien af den lovpligtige finansielle revision.

-
- ❖ Den samlede udførte revision har vist, at Københavns Kommune har udfordringer på flere områder. Der er i 2015 afgivet 20 revisionsbemærkninger, som forvaltningerne skal håndtere og berigtige. Det har skabt værdi at få identificeret og belyst problemerne, således at Økonomiudvalget, de stående udvalg og den administrative ledelse får mulighed for at handle herpå. Det er som udgangspunkt den dybere mening med revision og en tilsigtet positiv konsekvens af revisionens arbejde.
-

Samtidig understøtter vores arbejde kommunens tillidsdagsorden. I kodeks for tillid er anført "ufravigelige krav, herunder krav der udspringer af lovgivning og andre styringskrav, bør løbende vurderes med henblik på evt. forslag om afskaffelse og/eller forenkling". Revisionen er typisk rettet mod de ufravigelige krav og kan derigennem medvirke til, at der kan tages stilling til eventuel afbureaukratisering.

En anden positiv konsekvens af revisionens arbejde er forebyggelse af nye fejl, ved at påpege svagheder i kontroller eller identificere nye risici samt komme med anbefalinger til at imødegå disse. Endelig gør Intern Revision en forskel i den efterfølgende proces, hvor vi på væsentlige områder påser implementeringen af anbefalinger og tiltag i forvaltningerne.

Under skyldig hensyntagen til vores uafhængighed, er Intern Revision på mange områder en konstruktiv rådgiver både som observatør i flere styregrupper, og som deltager i flere projekter. Endeligt modtager vi mange henvendelser fra forvaltningerne om regnskabs- og revisionsmæssige spørgsmål, og vi søger aktivt dialogen med forvaltningerne, tværgående faglige fora m.v.

Formålet med vores deltagelse er, proaktivt at medvirke til at forretningsgange, interne kontroller m.v. tilrettelægges effektivt for at undgå fejl i sagsbehandlingen med økonomiske konsekvenser, negativ omtale af kommunen, økonomiske tab, fejl i regnskabet, besvigelser, revisionsbemærkninger m.v.

Senest har Intern Revision, i tæt samarbejde med Center for Implementering og Udvikling og ERP programmet, bistået med udvikling af en kvalitetsstandard for dokumentation af forretningsgange i Københavns Kommune.

-
- ❖ Ved et stormøde i KS er standarden for udarbejdelse og dokumentation af forretningsgange i det nye økonomisystem KVANTUM præsenteret. Her anvendes ord som "best in class" som betegnelse for, at forretningsgange skal have den højeste kvalitet og "happy-flow" som betegnelse for, at processer er fuldt ud it-understøttet.

Det opfatter Intern Revision som et udtryk for, at det går i den rigtige retning.

Med uafhængighed, integritet og høj faglig kvalitet som vores særkende, vil Intern Revision fortsætte arbejdet med at bidrage til en sund og en effektiv Københavns Kommune gennem transparent og troværdig information og kompetent rådgivning.

REVISIONSUDVALGETS TILSYN MED INTERN REVISION

I henhold til Revisionsregulativet for Københavns Kommune § 21 skal Revisionsudvalget føre tilsyn med den Interne Revisions virksomhed. Tilsynet varetages blandt andet med udgangspunkt i Funktionsbeskrivelsen for Intern Revision. Revisionsudvalget har i 2015 modtaget og behandlet information og dokumentation for alle Intern Revisions revisionsfaglige forhold samt forhold omkring Intern Revisions øvrige virksomhed. I al væsentlighed er følgende anvendt som grundlag for tilsyn:

- *Revisionsplan 2015 for Intern Revision samt løbende ændringer hertil*
- *Gennemførte revisioner og opfølgingsrevisioner*
- *Væsentlige konsulentydelse*
- *Administration af kontrakt med ekstern revisor, herunder uafhængighedsvurderinger vedr. ekstern revisors konsulentopgørelser*
- *Årsberetning for Intern Revision*
- *Intern Revisions kvartalsprognoser og årsregnskab*

Revisionsudvalget har udtrykt tilfredshed med Intern Revisions arbejde i 2015, og har herunder vurderet, at Intern Revisions uafhængighed har været intakt.

EKSTERN REVISIONS VURDERING AF INTERN REVISION

Intern Revision har i lighed med tidligere år haft et tæt samarbejde med den eksterne revision, Deloitte, herunder har Intern Revision via lovpligtige/finansielle revisioner og forvaltningsrevisioner bidraget til den samlede revision af Københavns Kommune.

Den eksterne revision har udtrykt tilfredshed med samarbejdet og revisionsresultater og har herunder vurderet, at Intern Revisions uafhængighed har været intakt.

INTERN REVISIONS UAFHÆNGIGHED

Intern Revision er etableret som en uafhængig enhed, der administreres direkte under Borgerrepræsentationen. Intern Revision refererer til Borgerrepræsentationen via Revisionsudvalget. Organiseringen skal sikre, at Intern Revision kan forsyne Borgerrepræsentationen, udvalgene og den administrative ledelse med objektive og uafhængige vurderinger af, om forvaltningen af kommunens økonomiske midler sker på en hensigtsmæssig måde.

Intern Revisions observationer og risikovurderinger skal således være upåvirket af eksempelvis ledelsesmæssige eller politiske dagsordner. Intern Revision har derfor en forpligtelse til løbende at evaluere og vurdere, hvorvidt Intern Revisions uafhængighed ikke blot er formel, men også er reel.

Det er Intern Revisions vurdering, at uafhængigheden har været intakt i 2015.

SEKRETARIATSBETJENING AF REVISIONSUDVALGET

Intern Revisions sekretariatsbetjening har fulgt revisionsudvalgets forretningsorden, herunder er praktiske forhold løbende afstemt med formanden for revisionsudvalget, Lars Weiss og næstformand Rikke Lauritzen.

Udvalgets mødeaktivitet har været fastlagt for hele året og har omfattet 8 ordinære møder samt et ekstraordinært møde. Dagsordener og beslutningsprotokoller er udsendt og godkendt som foreskrevet. Alle revisionsudvalgets beslutninger er truffet på grundlag af formelle indstillinger med nødvendige bilag.

Mødeplaner, dagsordner og beslutningsprotokoller er formidlet til alle i kommunen via kommunens intranet på samme vis, som Intern Revisions årsplaner, rapporter, beretninger m.v. er formidlet.

Som fast punkt på revisionsudvalgsmøderne redegør Intern Revision for alle udførte revisioner samt øvrige faglige aktiviteter.

Revisionsudvalget har i 2015 bestået af:

Lars Weiss
Formand

Rikke Lauritzen
Næstformand

Klaus Mygind

Henrik Nord

Lars Rasmussen

Nishandan
Ganesalingam
Suppleant

Michael Gatten

Mette-Katrine
Ejby Buch
Udtrådt 20.08.15

UDFØRT ARBEJDE

Intern Revisions opgaver kan initieres dels via årets revisionsplan, dels kan opgaver opstå i løbet af året, såfremt der identificeres nye risikoområder, og dels kan opgaver ønskes af en forvaltning eller Revisionsudvalget.

Såfremt opgaven initieres af en forvaltning, vurderer Intern Revision forholdets risiko og væsentlighed, og hvorvidt der bør gennemføres en egentlig revisionsundersøgelse. I så fald skal den revisions- og rapporteringsproces, der er fastlagt af BR's vedtagne Funktionsbeskrivelse for Intern Revision, følges. Alternativt håndteres henvendelsen som konsultativ bistand, der afrapporteres ved en konsulentrapport, et notat eller pr. mail.

Revisionsrapporterne indeholder observationer, risikovurderinger samt forvaltningens handlingsplaner. Endvidere indeholder rapporterne Intern Revisions anbefalinger, der kan anvendes som inspiration til forvaltningens handlingsplaner. Rapporterne fremsendes til den ansvarlige forvaltning samt til Revisionsudvalget.

Opgaver er i overvejende grad fastlagt i Intern Revisions årsrevisionsplan, der er behandlet og godkendt af Revisionsudvalget, herunder eventuelle ændringer til revisionsplanen.

Lovpligtig revision

Rapportering vedr. lovpligtig revision som bistand til Deloitte:

- ✓ KK – Revision af lønområdet 2014
- ✓ KK – Revision af indkøbsområdet 2014
- ✓ Erklæring på refusionsopgørelse, tjenestemandspensioner vedr. kommunalreformen 2014
- ✓ Årsregnskabsrevision (Balancerevision) 2014
- ✓ Årsregnskabsrevision (Løn) 2014
- ✓ ØKF-Erklæring vedrørende lærerpensioner 2014

Økonomistyring

- ✓ ØKF-KS - Revision af KK's fuldmagtsforhold
- ✓ ØKF – Opfølgning på besvigelserapport (fortrolig) juni og december
- ✓ Jobrotation (fortrolig)
- ✓ ØKF-KS – Tab på refusioner
- ✓ KK – Betalingsforhold folkeregistret
- ✓ ØKF - Overførselssagen 2014/2015
- ✓ ØKF – Risikolisten

Større konsulentopgaver

- ✓ KS - Opgørelse af bedrageri i Københavns Kommune (fortrolig)
- ✓ KS – Dataanalyse rettet mod besvigelser
- ✓ ØKF – Udmøntning af effektiviseringsforslag vedr. besparelser på konsulenttydelser
- ✓ ØKF – Effektivering af forretningsgang ved skybrudssager
- ✓ Tilsyn med privat daginstitution (fortrolig)
- ✓ BUF-SOF-SUF – Selvejende institutioner

Observatør i følgende større projekter:

- ✓ KVANTUM Økonomisystem
- ✓ Lønprogrammet
- ✓ BUF Taskforce
- ✓ Rådhusstyregruppe
- ✓ Lønkontrolprojektet

Mindre konsulentopgaver

- ✓ 38 mindre konsulent- / rådgivningsopgaver
- ✓ 2 interne undervisningsforløb

2015 I TAL

Ressourcer

Intern Revision er normeret med 11 årsværk, men en vakant stilling ved årets begyndelse, 2 fratrædelser i slutningen af 2015, 2 deltidsansatte samt tilpasning af budget i forbindelse med effektiviseringskrav, har medført, at årets opgaver er løst med 9,9 årsværk.

Lønudgift regnskab (1.000 kr.)			Personale vedtaget budget (Årsværk)			Personale regnskab (Årsværk)			Gennemsnitspris pr. Årsværk (1.000 kr.)		
2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
8.586	7.122	6.639	11,7	11,7	11,0	12,5	10,4	9,9	688	685	671

Personalesammensætningen udgør p.t.

- ✓ 1 Revisionschef
- ✓ 1 sekretær
- ✓ 4 Senior managers
- ✓ 2 Revisorer
- ✓ 1 Revisorassistent
- ✓ 1 Revisortrainee

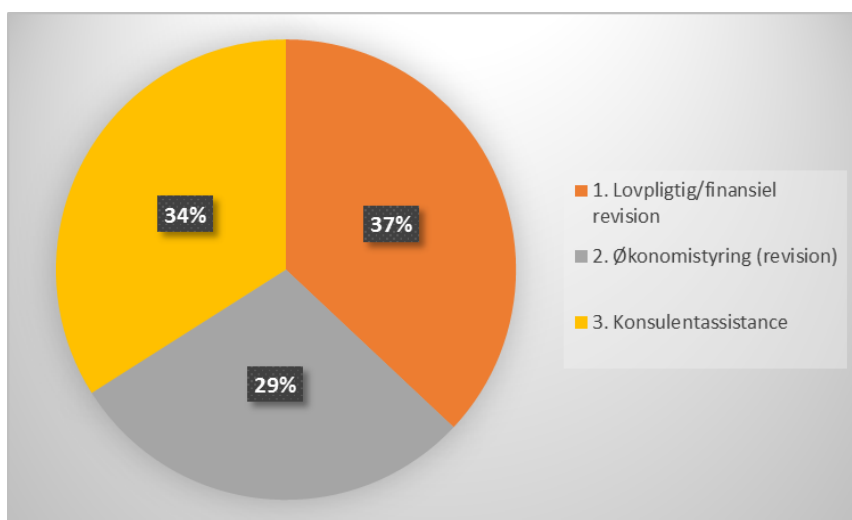
I 2015 er 2 medarbejdere fratrådt Intern Revision, heraf den ene til en stilling i SOF. Ved udgangen af 2015 er 3 stillinger vakante. Alle stillinger er besat og den sidste medarbejder tiltræder pr. 1.april 2016.

En medarbejderomsætningshastighed svarende til 1-2 medarbejdere pr. år er tilfredsstillende, og Intern Revision finder det positivt, hvis medarbejdere søger udfordringer i andre stillinger i Københavns Kommune.

Sygefravær har i 2015 udgjort samlet 45 dage, hvilket svarer til 4,5 pr. årsværk. Dette vurderes som tilfredsstillende, og vi arbejder med et idealmål på 6 dage pr. årsværk.

Der planlægges med 1.320 timer pr. medarbejder til udførelse af konkrete revisionsopgaver, og for 2015 er realiseret 8 udførende årsværk, svarende til et budget på 10.560 timer. Der er i 2015 leveret 10.882 timer fordelt på de 3 hovedopgaver.

Fordeling af Intern Revisions anvendte ressourcer (timer) i forhold til de 3 hovedopgaver i henhold til funktionsbeskrivelsen ser ud som følger:

Måltal for fordelingen er følgende:

- ✓ Lovpligtig og finansiell revision 40%
- ✓ Økonomistyring 35%
- ✓ Konsulentassistance 25%

Konsulentassistancen har i 2015 udgjort en væsentlig større andel af de anvendte ressourcer. Dette kan væsentligst tilskrives revisionsarbejder i tilknytning til besvignelses sagen, som er endeligt afsluttet i 2015.

Regnskab

Driftsregnskab 2015 består af regnskabet for Intern Revision og omfatter løn og øvrige driftsudgifter (bevilling 1950), udgift til ekstern revisor til lovpligtig revision (bevilling 1970) samt pulje til udvidet forvaltningsrevision (bevilling 1960).

Bevilling	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskab	Afvigelse
<i>Service (1.000 kr.)</i>				
Bevilling 1950 Intern Revision	8.153	7.657	7.082	575
Bevilling 1960 Pulje til udvidet revision	1.416	1.404	1.404	0
Bevilling 1970 Ekstern Revision	3.459	3.430	3.423	7
I alt	13.028	12.491	11.909	582

Tabel 1

For bevilling "1950 Intern Revision" kan mindreforbruget væsentligst henføres til vakante stillinger.

Det samlede mindre forbrug er 582 t.kr. Herudover er der i 2015 bevillingsmæssigt korrigeret for effektiviseringskravet for årene 2016 og 2017 på samlet 450 t.kr. Endeligt har IR fået godkendt overførsel af 224 t.kr. fra budget fra 2015 til 2016 vedrørende lov- eller kontraktmæssigt bundne midler. Således udgør det reelle mindreforbrug i 2015 i alt 808 t.kr.